

Rondreis Calabrië – Apulië

Vliegreis met Alitalia Amsterdam – Rome – Lamezia Terme visa versa.

Huurauto via Sunny Cars (ANWB) – SicilyCar auto Europe.

Overnachtingen via Booking.com.

Reis: een bijzonder gedeelte van Italië ontdekken dat nog niet ontdekt is door Nederlanders.

Dat geldt eveneens voor de prachtige stad Lecce (Werelderfgoed).

Reisgidsen: Calabrië ontdekken en beleven! (Deltas).

Apulië (Dominicus).

Paperback: Tussen sterren en citroenen. Persoonlijk verslag van uit Friesland afkomstige Valentino Selva over zijn emigratie naar Italië en de aankoop van een huis in Calabrië.

Calabrië in het uiterste zuidwesten van Italië (de teen van de Italiaanse laars), biedt voor elk wat wils. De langgerekte streek grenst aan de Tyrreense en de Ionische Zee en heeft een historie en cultuur die 3.000 jaar teruggaan. Het is een gebied met prachtige natuur en ongewone gebruiken.

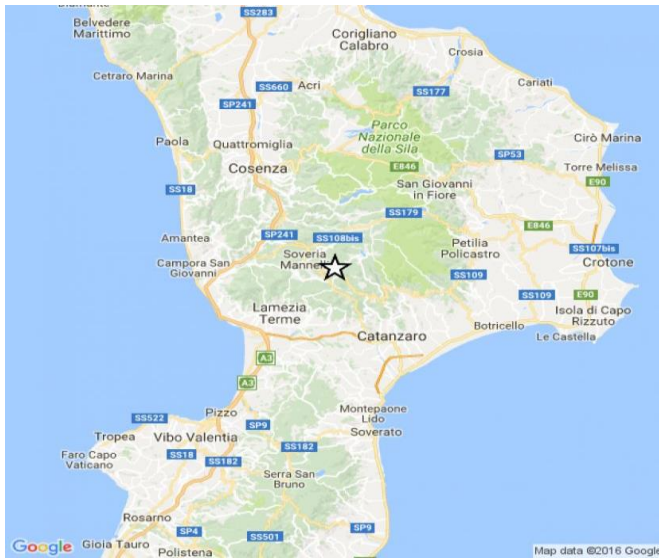
Door haar strategische ligging in het hart van de mediterrane wereld, is deze regio in de loop der eeuwen door vele volkeren bezet. Dat de overheersers hun stempel op Calabrië drukten is vandaag nog te merken. Deze invloeden vinden we terug in de cultuur, de historie, de taal, de gastronomie, de tradities en gebruiken.

Ondanks het leed dat alle bezettingen door vreemde volken veroorzaakte, bleven de inwoners zeer gastvrij. Bij een bezoek aan Calabrië is de kans groot dat de bewoners je uitnodigen voor koffie, koekjes, wijn en "friselle" (een plat soort brood belegd met paprika en olijfolie). Er zijn vele typisch Calabrese gerechten van ui tot zwaardvis en doorgaans allemaal pikant. De Calabresen besteden veel tijd aan het eten en doen zich graag tegoed aan de beroemde Cirò wijn die in deze streek wordt geproduceerd.

In natuurparken Monte Pollino, Sila en Aspromonte zijn afwisselende landschappen te vinden. Naast de overweldigende natuur met bergen tot 2.100 meter, heeft deze regio ook 780 km afwisselende kustlijn. Kenmerken van de Tyrreense kust in de buurt van Tropea en Capo Vaticano zijn de steile kliffen met kleine zandstrandjes.

Langs de Ionische kust liggen vele stranden met leuke badplaatsen en een groot aantal archeologisch interessante vondsten van nederzettingen uit de "Magna Graecia" tijd.

4 september: Amsterdam – Lamezia Terme – Páola 64 km – 1 uur

Amantea en Fiumefreddo Bruzio

Na aankomst op de luchthaven Lamezia Terme aan de golf van Santa Eufemia halen we de huurauto op en rijden we richting Salerno over de kustweg, die naar Páola leidt. Daar overnachten we in Bed & Breakfast Rosy. We rijden langs Amantea met het bijzondere kerkje Chiesa di San Bernardino da Siena en een lieflijk oud straatje, dat uitnodigt voor een wandeling.

Amantea

Onderweg passeren we het nog onontdekte plaatsje Fiumefreddo Bruzio; een klein stadje met een kasteel op de top van een heuvel met een prachtig uitzicht.

Fiumefreddo Bruzio

Vervolgens rijden we naar Páola naar **B & B Rosy**

5 september: Páola – Altomonte 193 km 3.30 uur

In Páola bekijken we het heiligdom van Sint Franciscus; (1416 – 2 april 1507) een broeder en de stichter van de Orde der Miniemen. Volgens de legende werd hem de toegang geweigerd tot de Straat van Messina (Sicilië) in het jaar 1464. Hij zou vervolgens zijn mantel op het water hebben gelegd, de andere kant aan zijn staf hebben geknoopt en de Straat van Messina zijn overgezeild. Hij stierf in Frankrijk in 1507 en werd in 1512 heilig verklaard door paus Julius II. Franciscus van Páola is sinds 1963 de beschermheilige van Calabrië.

Vervolgens maken we een panoramische autorit langs de Riviera van de cederbomen, met als hoogtepunten het lieflijke plaatsje Cetraro met haar tegen de helling omhoog klimmende nauwe steegjes, het langgerekte bergdorpje Orsomarso uitgangspunt voor een bezoek aan het beschermde natuurgebied Riume Argentiono. Mooi is de ligging van Praia a Mare met het eilandje Dino. Eindbestemming Altomonte bereiken we via een bijzonder mooie route en een bezoek aan Scalea met de Torre Talao een verdedigingstoren uit de 16^e eeuw.

St Francis van Páola

Scalea ruïnes del Castello Romano

Torre dell'Orologio – Orsomarso

Praia a Mare

Het eilandje Dino

Vandaag slapen we in het hoog op een heuvel op het platteland van Calabrië gelegen **hotel Barbieri** in Altomonte.

6 september: Altomonte

De van oorsprong Arabische Altomonte (De 'trouwstad') biedt vanaf de bergtop (±. 490m boven zeespiegel) een geweldig uitzicht over het omliggende landschap, van de Esaro-vallei tot het erachter liggende Pollino massief. Altomonte nodigt uit tot een rustige wandeling door het sfeervolle middeleeuwse centrum met tegen elkaar leunende huizen in idyllische straatjes, een bezoekje aan de prachtige 14e-eeuwse kerk **Santa Maria della Consolazione** of het nabijgelegen dominicanenklooster.

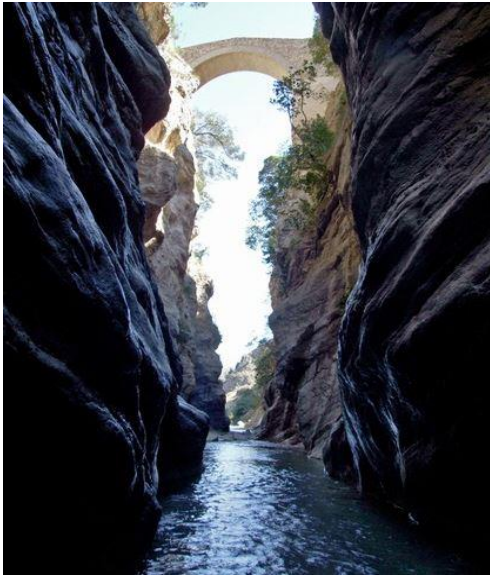

Pollino massief

Vandaag bezoeken we vanuit de middeleeuwse plaats Altomonte naar het Albanese dorp **Civita Altomonte (33 km)**.

In Calabrië zijn nog zo'n vijftig dorpen waar de bewoners nog steeds oud-Albanees spreken en hun eigen taal en religie hebben behouden. Een van die dorpen is Civita dat ook wordt aangegeven onder de Albanese naam Cifti. Na het verlies van de oorlog tegen de Turken zijn de Albanezen naar het Pollino massief getrokken waar ze nederzettingen hebben gebouwd, waaronder in 1471 Civita. Het dorp is mooi gelegen aan de rand van de kleine Grand Canyon van Calabrië met de **ponte del diavolo**.

Byzantijnse kerk – Santa Maria Assunta4

7 september: Altomonte – Lecce 266 km – 3.00 uur

Tijdens onze rit naar Lecce zien we de prachtige baai van Taranto.

Baai van Taranto

Na het naambordje Trebisacce doemt het kasteeltje Capo Spulico op, gebouwd inde 13^e eeuw door Frederik de II uit het huis Hohenstaufen.

Capo Spulico

We slapen de komende drie nachten in het **Azzurreta Guest House** in het hart van het historisch centrum van Lecce.

Apulië

Apulië, beter bekend als Puglia, met de hoofdstad Bari ligt in het zuidoosten van Italië op ongeveer 80 km van de Albanese kust aan zowel de Adriatische als de Ionische zee. De regio is onderverdeeld in zes "Barletta-Andria-Trani", de eerste provincie in Italië met drie hoofdsteden. De regio staat bekend om de bijzondere trulli, de typische witte, ronde huizen. Vooral de stranden en rotsformaties in de omgeving van Bari en Lecce zijn adembenemend mooi. De streek is eveneens vermaard om de olijven en haar exclusieve wijnen waaronder de Negroamaro en Primitivo, daarmee behoort zij tot een van de belangrijkste wijnstreken in Italië. Apulië is steeds meer in trek bij toeristen. In Apulië liggen prachtige stranden aan de azuurblauwe zee. Italianen gaan hier graag op vakantie.

8 en 9 september: Lecce

De Parel van Zuid-Italië

Lecce, de stad in de hak van de Italiaanse laars wordt ook wel het Florence van het zuiden genoemd. De vele barokke, zandkleurige palazzi en kerken in de barokstijl uit de 16e eeuw zorgden voor de bijnaam, 'Stad van de Barok'. Daar Lecce eerder een aristocratische, spirituele en intellectuele hoofdstad is dan een economische en commerciële, wordt de stad ook wel het 'Athene van Apulië' genoemd.

Het Athene van Apulië.

Na de scheiding van het Romeinse Rijk behoorde Lecce met Apulië tot het Oost-Romeinse Rijk tot ze in de 11e eeuw werd binnengevallen door de Normandiërs. Daarna was de stad enkele eeuwen hoofdstad van een graafschap dat bestond uit het zuidelijk deel van Apulië en een deel van Lucanië. Vanaf de 15e eeuw stond Lecce onder het bewind van het Spaanse Huis Bourbon, tot het als deel van het Koninkrijk der Beide Siciliën opging in het Koninkrijk Italië.

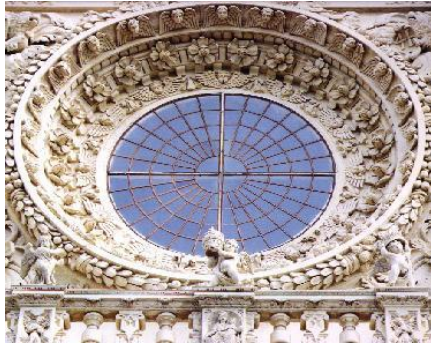
Lecce, door de Grieken gesticht in de 7e eeuw voor Christus, heette ten tijde van het Romeinse Rijk Lupiae. **Het amfitheater**, een van de belangrijkste monumenten van de stad, werd in de 2e eeuw gebouwd.

De overige belangrijke monumenten in de stad dateren uit de 16e eeuw en zijn in barokstijl uitgevoerd.

De stad is één groot barokfestijn. De gebouwen zijn voorzien van sierlijke ornamenten, die gehouwen zijn uit pietra leccese, steen uit Lecce, ofwel pietra dorata, vergulde steen, een roomwitte kalksteen die in de buurt wordt afgegraven. Het is een soort marmer met een harde structuur, waardoor steenhouwers er goed mee kunnen werken.

Santa Croce

De Santa Croce is het monument dat het beste de bijnaam 'Stad van de Barok' aanschouwelijk maakt. De bouw van de basiliek ging van start in 1549 en werd voltooid in 1689. De kerk heeft, gescheiden door pilaren en zuilen, een middenschip en drie zijbeuken. In de kerk zijn twaalf altaren te vinden.

Enkele andere belangrijke bezienswaardigheden: **het mooie Palazzo Arcivescovile** (Bisschoppelijk paleis) met de **Domkerk (Duomo)**.

en het 16de-eeuwse **Castello**

Een wandeling door de oude stadskern met zijn vele barokke façades en balkons loont echt de moeite. De paleizen, kerken en huizen zijn voorzien van weelderig versierde gevels en geven Lecce een charmante uitstraling. De stad kent erg weinig toeristen en heeft daardoor de echte Zuid-Italiaanse sfeer behouden.

10 september: Lecce – Alberobello 119 km - 1.45 u.

De weg leidt door de vallei van de trulli naar het witte stadje **Ostuni**, La città bianca ('het witte stadje'). Wanneer de zon fel straalt op de witte huizen ligt Ostuni er prachtig bij. De inwoners van Ostuni zijn verplicht om hun huis elk jaar opnieuw te kalken – wat het stadje al van veraf een sprookjesachtig aanzien geeft.

De volgende stop is **Locorotondo**, 'het ronde dorp' (één van de mooiste dorpen van Italië) gelegen in Valle d'Itria. Het dorpje heeft een rustig centrum met smalle straatjes, witte huizen de mensen zijn aardig. Het dankt zijn naam aan het rondlopende stratenplan, locus rotundus.

Via Morelli in Locorotondo met fraaie gevels en een aparte sfeer

Locorotondo biedt vanuit het stadspark Giardini Pubblici, een prachtig uitzicht op een lappendeken van trulli in het groene landschap met stenen muurtjes, zilverkleurige olijfbomen, oude masserie en wijngaarden. Dit stadje staat ook bekend om zijn witte wijn de Locorotondo DOC.

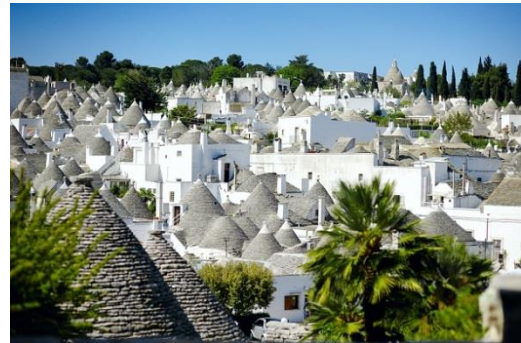

Voor we verder rijden naar Alberobello wippen we nog even langs **Martina Franca** in de zuidelijke regio Puglia – zoals veel steden in deze streek – is het net een prachtig schilderij met talloze witte huizen. In het centrum van de stad staat een statige poort in barokstijl, de Porta Santo Stefano, die deel uitmaakt van de stadsmuur.

Rechts ernaast ligt het Palazzo Ducale, een 16^e-eeuwse hertogelijk paleis met traditionele decoraties uit de eerste barokperiode, dat is gebouwd op de resten van een kasteel. Vanaf het palazzo heb je een prachtig uitzicht over Martina Franca. Het Piazza Plebiscito is een bruisende ontmoetingsplek voor inwoners en toeristen. Op dit plein staat de Basilica di San Martino gewijd aan de beschermheilige van de stad.

De Valle d'Itria in Apulië dankt haar roem aan het grote aantal, betoverende trulli; van oorsprong ronde stenen hutten met een kegelvormig dak, door boeren gebouwd. Hoofdstad van de trulli is het pittoreske dorpje **Alberobello**, waar het oude centrum bestaat uit kronkelige straatjes met meer dan duizend traditionele ronde witte huisjes (**trulli**) versierd met bonte bloemen en felrode peperoncini. Het dorpje is tegenwoordig een grote toeristische attractie.

Hoogtepunten zijn het Museo del Territorio Casa Pezzolla met het nabijgelegen wijnmuseum (Museo del Vino) en handwerkmuseum (Museo dell' Artigianato) en de zogenaamde Trullo Sovrano voorzien van antieke meubelen die de welvarende priester Cataldo Petra in 1785 bouwde. Het is de enige trullo met een extra verdieping, die is te bereiken via een trap in de muur.

Het grootste en ook het eerste huis dat in Alberobello werd gebouwd, bevindt zich aan Piazza del Popolo en wordt Casa d'Amore genoemd.

We slapen in het **Trulli e Puglia Resort**.

11 september : Alberobello – Matera 70 km - 1.15 u.

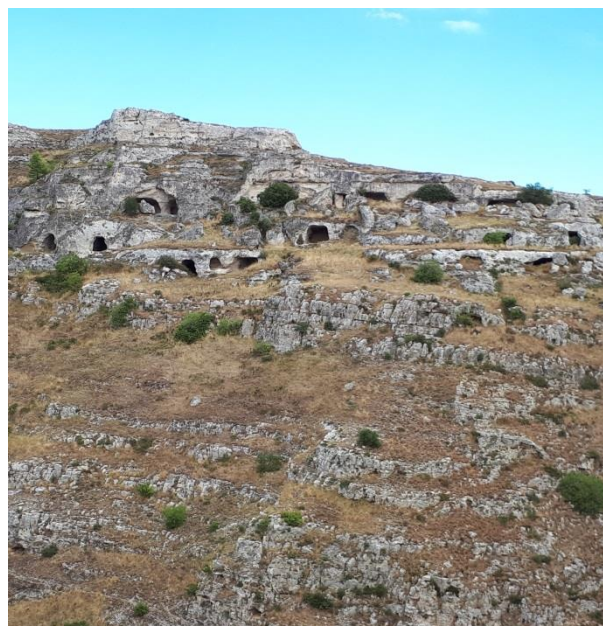

Vandaag rijden we van de trulli in Alberobello naar Matera met de Sassi.

Matera Stad van grotwoningen (Sassi) en 120 grotkerken

Matera ligt in de regio Basilicata en is hoofdstad van de gelijknamige provincie. Net als Gravina, Laterza en Ginosia is Matera voor een deel bovenop het kalkplateau Murge gebouwd en gedeeltelijk in een ravijn, dat door een riviertje in de loop van miljoenen jaren is uitgesleten. De grotten en hopen in de wanden van die erosiegeulen werden al in de prehistorie door de mens als schuilplaats gebruikt. In de Middeleeuwen groeide de verzameling rotswoningen uit tot een kleine stad. Men groef steeds nieuwe hopen in de zachte kalksteen of maakte bestaande hopen dieper. Dikwijls werden er ook nieuwe gangen en vertrekken aan toegevoegd. Zo werden opslagruimtes, stallen, woningen en kerken gemaakt. Op sommige plaatsen zijn in het ravijn van Matera meer dan tien woningen boven elkaar gegraven. Met de uit de grotten uitgehouwen kalkblokken werd de toegang tot de grot afgesloten (grotta tamponata) of een huisje voor de grot gebouwd (lamione), waardoor Matera er ging uitzien als gewone stad..

In grotten, die zijn opengesteld voor het publiek, is te zien hoe men er vanaf de Middeleeuwen tot in de jaren vijftig leefde.

Grotkerk

Van 'schande van Italië' tot werelderfgoed

De zone van Matera met de grotwoningen heet de Sassi (=stenen). In 1950 woonde ongeveer de helft van de 30.000 inwoners van Matera in de Sassi. De helft van de woningen in de Sassi bestond toen uit grotwoningen. Slechts 105 van de woningen in de Sassi hadden stromend water. De levensomstandigheden waren er zo erbarmelijk dat men sprak van de 'schande van Italië'. In de jaren '50 werd daarom besloten tot volledige evacuatie van de Sassi. Even ten westen van Matera werd een nieuw dorp uit de grond gestampt, La Martella, met keurige huisjes. Begin jaren '60 waren de Sassi geheel verlaten en dat bleven ze tot eind jaren '80.

Sinds 1986 is het mogelijk om geheel gratis een huis te gaan bewonen in de Sassi. De nieuwe bewoners moeten hun woning dan wel volgens strenge regels restaureren, maar de restauratiekosten worden tot 60% door de overheid vergoed.

In 1993 werden de Sassi op de werelderfgoedlijst van de Unesco geplaatst en sindsdien beginnen de Sassi langzamerhand aan belangstelling te winnen. Het leven keert er weer terug. Niet dat van de arme drommels, maar dat van de galleries, winebars, eethuisjes en designinterieurs.

Ook regisseurs weten de unieke Zuid-Italiaanse stad te vinden. De laatste van hen is Mel Gibson, met *The Passion*, waarin Matera fungeert als het Jeruzalem van de eerste eeuw van onze jaartelling - wat er zeer geloofwaardig uitziet.

Matera is zeker geen doorsnee Zuid-Italiaanse stad, en is dat ook nooit geweest. Toch zijn de lotgevallen van de stad zo typerend voor het arme agrarisch zuiden dat Matera wel werd aangeduid als 'hoofdstad van de boerenpummels'. Tot de eenwording van Italië in de tweede helft van de 19e eeuw heerste in Matera een nagenoeg onveranderlijke boerencultuur. Maar ook daarna stond de tijd er nog lang zo goed als stil. Toen Matera in de jaren na de tweede wereldoorlog werd 'ontdekt' (dankzij Carlo Levi) troffen sociologen en antropologen er een nog bijna middeleeuwse samenleving aan, vol magie en oeroude rituelen en gebruiken. Voor hen moet deze sprong in de tijd zeer bijzonder geweest zijn. Maar ook nu nog is een bezoek aan de Sassi een adembenemende ontmoeting met het verleden.

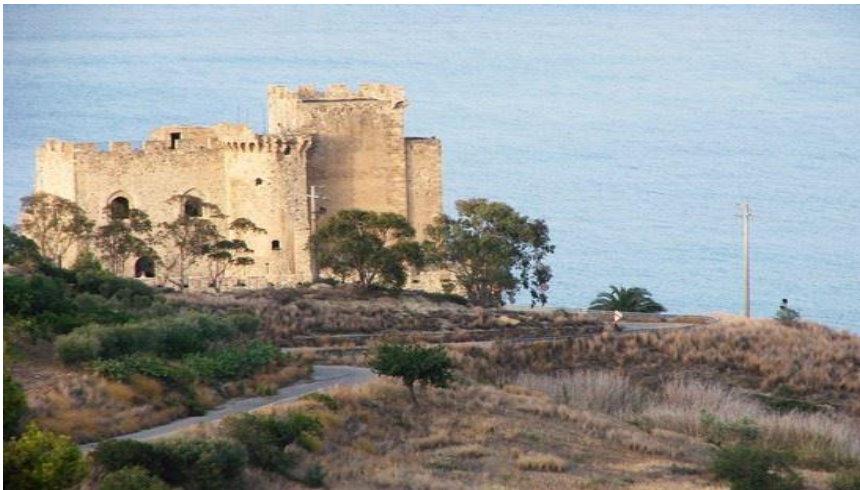
We slapen in **hotel Caveoso**

12 september : Matera – Torre Melissa - 215 km – 3.00 u.

Na ons bezoek aan Matera rijden we naar Torre Melissa. Onderweg passeren we badplaatsen als Policoro, **Roseto Capo Spulico met haar mooie kasteel.**

Trebisacce, Calopezzatie, Cariati, Terravecchia en **Ciro Marina.**

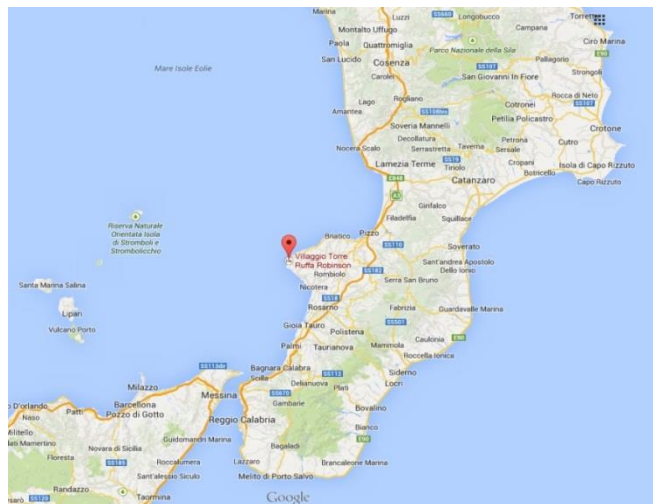
Het stadje Cirò Marina met 13.000 inwoners is bekend om haar Cirò wijn die er al gemaakt wordt sinds de Griekse Oudheid. Op het nabijgelegen Isola di San Pietro zijn de resten van de tempel van Apollo uit de 5de eeuw voor Christus opgegraven.

In de nabijheid van **Torre Melissa** liggen wijnvelden en aan de andere kant de Ionische zee.

We slapen in **hotel Napoleon**.

13 – 16 september : Torre Melissa - Capo Vaticano - 191 km – 3.00 u

Prachtige kustlijnen!

Op weg naar Capo Vaticano steken we over van de Ionische kust naar de Tyrreenese kust en bezoeken, terug in Calabrië, het pittoreske stadje Pizzo Calabro.

Pizzo

Het woord pizzo verwijst naar het beschermgeld dat betaald moet worden aan de maffia. Het woord heeft meerdere betekenissen bijvoorbeeld: een klip of een rotspunt of de top van een berg.

la Chiesa di Piedigrotta

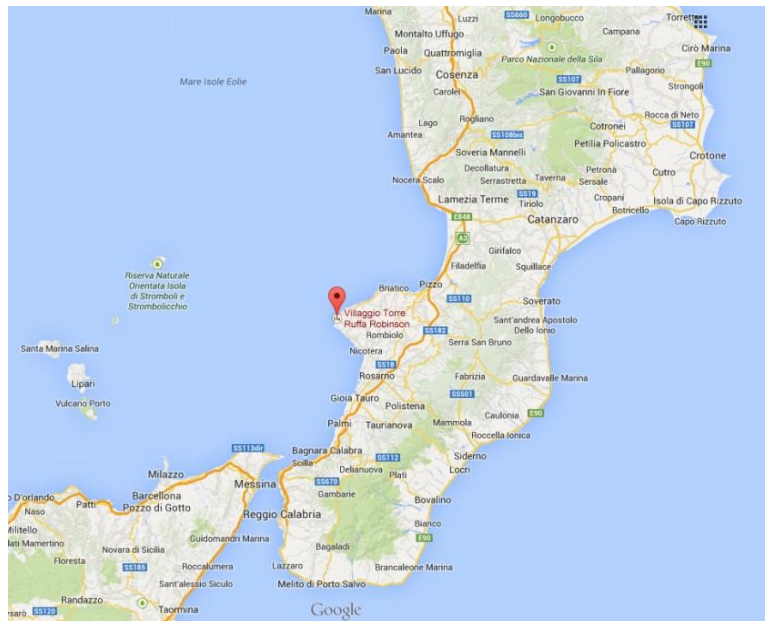
Dit middeleeuwse stadje ligt op een steile rotswand die hoog boven de zee uitkijkt. Beneden ligt een kleine vissershaven en iets ten noorden van Pizzo monument: la Chiesa di Piedigrotta. Deze kerk dateert uit de 17e eeuw en is, op enkele meters boven de zee, uitgehouwen in de tufstenen rotswand. Zij werd gebouwd ter ere van de madonna als dank voor de redding bij een schipbreuk enkele jaren eerder. Er stond ook een beeld van Maria, uitgekapt in diezelfde steen. Maar vanaf de 19de eeuw begon Angelo Barone, een lokale kunstenaar, zich voor het heiligdom te interesseren. Jarenlang kapte hij in de wanden Bijbelverhalen uit. Nu zijn er 100 taferelen te zien.

Capo Vaticano

Capo Vaticano is een kaap aan de kust van Calabrië in Italië s een prachtig strandgebied met kliffen en blauwgroene water. Het is een plek waar vele Italiaanse gezinnen op vakantie gaan. We slapen in **Club Ipomea** en rusten daar een paar dagen uit.

16 september : Capo Vaticano - Lamezia Terme - Amsterdam - 72 km - 1.15 u.

Op weg naar het vliegveld bezoeken wij **Tropea** een van de populairste vakantiebestemmingen van Calabrië. De uitzichten vanuit het mooie oude centrum op de diepblauwe zee en de bedevaartkerk Santa Maria dell'Isola zijn prachtig. De in deze streek op tal van manieren aangeboden vermaarde peperoncini zijn rood en zo scherp als vuur.

Santa Maria dell'Isola

